

עפ"ג 29083/11/15 - פאדי קייסי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
עפ"ג 29083-11-15 קייסי נ' מדינת ישראל
ועוד...
מספר פל"א 000483653/2014
מספר פל"א 000483653/2014
מספר פל"א 000483653/2014

15 נובמבר 2016

לפני:
כב' השופט אחיקם סטולר, אב"ד
כב' השופטת זהבה בוסתן
כב' השופט ד"ר שמואל בורנשטין
המערער פאדי קייסי
נגד
המשיבה מדינת ישראל

נוכחים:

המערער ובאת כוחו עו"ד נעמה שגיא רייכמן

ב"כ המשיבה - עו"ד רעות אברי

[פרוטוקול הושמט]

פסק דין חלקי

1. המערער הורשע על פי הודאתו בבית משפט השלום בכפר סבא (הש' פרייז) ביום 6.10.2015 בעבירות של גניבת רכב בצוותא, עבירה לפי סעיף 413ב לחוק העונשין ונהיגה בזמן פסילה, עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה.

נגזרו עליו העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר בפועל.

ב. 9 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור כל עבירת רכוש.

ג. קנס בסך 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו.

ד. פסילה בפועל מלהחזיק ו/או מלקבל רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים החל מיום שחרורו ממאסר.

עמוד 1

ה. פסילה על תנאי מלהחזיק ו/או לקבל רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים באם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירה של נהיגה בפסילה.

2. על פי האמור בכתב האישום הגיעו המערער ואחר ביום 3.11.2014 אל העיר טול כרם ברכב בבעלות המערער. הם פגשו באדם בשם חאלד וקיבלו ממנו מפתחות, שלט וקוד הנעה של משאית שהייתה בבעלות חברת מצד בע"מ.

בסמוך לאחר מכן בשעה 04:56 הגיעו המערער והאחר אל מגרש חנייה בכניסה למושב נווה ימין. המערער ירד מהרכב, לחץ על השלט, פתח את דלת הנהג במשאית, הקיש את קוד ההנעה, הניע את המשאית והחל בנסיעה. באותן נסיבות, נהג המערער במשאית לכיוון קלקיליה כאשר האחר נוהג ברכב לפניו על מנת להתריע שאין משטרה בדרך.

המערער נעצר במחסום פרעון על ידי שוטרים פלסטינאים.

באותן נסיבות נהג המערער כשהוא פסול נהיגה.

3. בגזר דינו סקר בית משפט קמא את האמור בתסקיר שירות המבחן ממנו עלה כי המערער בן 22, רווק, יליד ישראל. עובד כנהג משאית, מתגורר בחיפה. נולד וגדל בפארדיס, סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית, ובשל קשיים כלכליים בבית, עובד מגיל 14. המערער עסק כעובד עצמאי בתחום ריצוף ופוליש ונקלע לחובות כספיים אותם הוא מייחס להתנהגותו הלקויה כמי שלא עמד במשימותיו באופן אחראי ובוגר. לאחר סגירת עסקו החל לעבוד כנהג משאית עד למעצרו.

בכוונת המערער להשלים את בחינות הבגרות וללמוד לימודי הנדסת בניין. המערער נעדר הרשעות קודמות.

שירות המבחן התרשם כי המערער לוקח אחריות לביצוע העבירה. תיאר את העבירה על רק שיקול דעת מוטעה ומתוך שאיפה לכיסוי מהיר של חובותיו הכספיים. המערער הביע חרטה עמוקה לצד תחושות בושה ואשמה וגילה תובנה לגבי דפוסי התנהגותו הבעייתיים.

עוד התרשם שירות המבחן שיש למערער יכולת לערוך התבוננות פנימית ביקורתית ושיח פתוח. מעורבותו בעבירה אינה בשל דפוסים עברייניים ונובעת מקושי בדחיית סיפוקים והפעלת שיקול דעת מוטעה. למערער גבולות פנימיים ומערכת ערכים נורמטיבית. הערכת שירות המבחן היא כי מענה טיפולי עשוי להפחית משמעותית את הסיכון להישנות עבירות בעתיד.

בהתחשב בגילו הצעיר והיעדר עבר פלילי, המליץ שירות המבחן להעמידו בצו מבחן לתקופה של שנה וחצי כדי לשלבו בטיפול קבוצתי והטלת 100 שעות של"צ.

4. בית משפט קמא ציין לחומרא כי אין המדובר במעשה שביצע מתוך החלטה רגעית אלא בגניבת משאית ששוויה הכלכלי רב, תוך תכנון מוקדם ובצוותא עם אחרים ובמידה מסוימת של תחכום.

עוד ציין בית המשפט לחומרא את העובדה שהמערער היה דומיננטי בביצוע העבירה, ועל אף גילו הצעיר, לא מדובר במקרה של צעיר שנגרר אחר אחרים בגירים ממנו.

בית משפט קמא סבר כי המלצת שרות המבחן מקלה מדי עם המערער ומתמקדת בשיקולי שיקום ומניעת סיכון ללא כל התייחסות לשיקול ההלימה במיוחד לנוכח העובדה שמדובר בחלק מתופעה קשה של גניבות כלי רכב וכאמור עם אלמנטים לחומרה לעומת מקרים "רגילים" של גניבת רכב. אמנם המערער היה בעל הכשירות לנהוג ברכב מסוג משאית, ואולם עדיין נהיגה בפסילה במשאית מסוכנת לאין ערוך מנהיגה ברכב פרטי. הרקע לפסילת הרישיון של המערער - נובע מהצטברות של מספר עבירות תעבורה המלמדות על כך שהוא סיגל עצמו למנהג לנהוג בחוסר זהירות ובאופן המסכן את העושים בדרכים.

5. לקולא מנה בית המשפט קמא את העובדה שבסופו של יום לא הצליח המערער לגרום את הנזק הכלכלי לבעל המשאית מחד, ולהרוויח רווח כלכלי פסול מאידך באמצעות העברת המשאית הגנובה, כפי שתכנן. באשר לרכיבים הכספיים, ציין בית משפט קמא כי המערער הגיע לפשיטת רגל והוא עושה מאמצים כבירים כדי לשקם עצמו כלכלית ולאחרונה אף חזר למקום עבודתו. מתחם העונש שנקבע על ידי בית משפט קמא הוא בין 9 ל - 24 חודשים מאסר בפועל, ובהתחשב בנתוני החומרא והקולא שפורטו לעיל, הטיל על הנאשם את העונשים המפורטים בפתח פסק הדין. באשר לרכיב פסילת הרישיון, קבע בית משפט קמא כי על אף שהטלת רכיב של פסילה יהווה פגיעה נוספת במערער אין מנוס מהטלת רכיב זה למספר חודשים לנוכח נסיבות העבירה.

6. לטענת המערער לא התחשב בית משפט קמא בעובדת היותו בגיר צעיר שעבר עבירה ראשונה כשהוא בן 21 ומספר חודשים, לא התחשב במידה מספקת בהמלצתו החיובית של שירות המבחן והעונש שהוטל עליו סוטה קיצונית מהמלצה זו; בימ"ש קמא קטע את התהליך השיקומי בו החל המערער על אף שהמערער המשיך לשמור על קשר עם שירות המבחן. המערער שולב לאחרונה בקבוצה לעוברי חוק פלייטים שנפתחה בשירות המבחן והוא נמצא בעיצומו של תהליך שיקום אפקטיבי, שליחתו למאסר תגדע את מאמציו. בית משפט קמא לא נתן את המשקל ההולם לנטילת האחריות המיידית לחרטה ולהודאה בהזדמנות הראשונה ולעובדה כי המניע לביצוע העבירה לא היה בצע כסף אלא מצב כלכלי קשה אליו נקלעו הוא ומשפחתו.

7. לעניין עבירת הנהיגה בזמן פסילה טוען המערער כי אין מדובר בהפרת צו שיפוטי אלא בהתליית הרישיון עקב שיטת הניקוד ולא היה מקום שביהמ"ש יחמיר עמו.

8. ב"כ המשיבה מתנגדת לקבלת הערעור, לטעמה מדובר בעבירות חמורות שאין להקל בהם ראש, מדובר בעבירות המהוות "מכת מדינה" ונעשו בצוותא חדא תוך תכנון. סטייה ממתחם העונש בהתחשב בשיקולי שיקום איננה מחויבת המציאות והיא נתונה לשיקול דעת בית המשפט (רע"פ 452/14 **דבוש נ' מדינת ישראל**).

דין והכרעה

9. במסגרת הליכי הערעור הפנינו את המערער פעם נוספת לשירות המבחן והונחו בפנינו מספר תסקירים נוספים מהם עלה כי המערער המשיך להיות בקשר עם שירות המבחן ובינואר 2016 השתלב בקבוצה טיפולית המיועדת לעוברי חוק צעירים אותה כבר סיים בהצלחה, לקח חלק פעיל ומשמעותי בתכנים אשר עלו בקבוצה, שיתף באופן פתוח ואותנטי בנסיבות שהובילו לביצוע העבירה וניכר שהבין את המניעים שעמדו בבסיסה. עוד עלה מהתסקירים כי במשך כל התקופה המשיך לעבוד כנהג חלוקה וממכתב המלצה של מעסיקו עלה כי הוא עובד חרוץ ומסור שמתמיד בעבודתו ומבצע אותה על הצד הטוב ביותר ולשביעות רצונו. ניכרה יכולתו של המערער לערוך התבוננות בהתנהלותו והבנה לצורך וליכולת לשנות דפוסי התנהגות ומחשבה. מהערכת מנחות הקבוצה המערער גילה יכולת לרכוש כלים לזיהוי מצבי סיכון והימנעות מהם. ההליך הטיפולי תרם להפחתת רמת הסיכון להישנות מעשים דומים באופן משמעותי. לאור האמור, חזר שירות המבחן על המלצתו.

10. עיינו בפסק דינו של בית המשפט העליון ברע"פ 398/14 טל בן משה נ' מדינת ישראל אליו היפנתה ב"כ המשיבה, לפיו סיכויי שיקום גבוהים של נאשם אינם מביאים בהכרח למסקנה כי על בית משפט לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם, ויתכנו מקרים בהם יתר השיקולים הרלוונטיים לעונש דוגמת חומרת המעשים או נסיבות ביצועם לא יצדיקו חריגה ממתחם העונש ההולם חרף קיומם של סיכויי שיקום גבוהים, כפי שהיה הדבר ברע"פ 398/14 הנ"ל. עוד ציין בית המשפט העליון מפי כב' השופט שוהם כי הדבר נתון לשיקול דעתו של בית המשפט, שכן המחוקק נקט בלשון "רשאי" ולא "חייב". כפי שיובהר להלן, אנו סבורים כי במקרה זה לאחר ששקלנו את נסיבותיו הפרטניות והאישיות של המערער ראינו לסטות לקולא ממתחם הענישה.

גזר דינו של בית משפט קמא היה נכון למועד נתינתו. גם בית משפט קמא התרשם מההליך הטיפולי בו החל המערער ולעת מתן גזר הדין היה בעיצומו, והעמיד את עונשו ברף התחתון של המתחם. מאז מתן גזר הדין עבר המערער כברת דרך נוספת, התמיד בהליך הטיפולי וסיים אותו בהצלחה, כאשר גורמי הטיפול מעריכים כי הוא נתרם בו באופן משמעותי ורמת הסיכון להישנות מעשים דומים פחתה באופן משמעותי.

לכך יש להוסיף את העובדה כי שותפו של המערער לעבירה שזוהתו ידועה למשיבה לא הועמד לדין ולא קיבלנו תשובה המניחה את הדעת מדוע לא עשתה המשיבה מאמץ לאתרו.

11. בנסיבות אלה בהתחשב בהליך השיקומי המשמעותי אותו עבר המערער, בהתחשב בעובדה שהוא נעדר הרשעות קודמות וביצע את העבירה בהיותו בגיר פעיל, ובהינתן העובדה ששותפו כלל לא הועמד לדין, אנו רואים לקבל את הערעור ולהקל בעונשו של המערער באופן החורג ממתחם העונש שנקבע על ידי בית משפט קמא, ולהעמידו על 6 חודשי מאסר שניתן יהיה לרצותם בעבודות שירות אם ימצא אותו הממונה על עבודות שירות מתאים לכך.

יתר חלקי גזר הדין לרבות עונש הפסילה שהוטל על המערער יוותרו ללא שינוי.

12. אנחנו מפנים את המערער לממונה על עבודות שירות אשר יחווה דעתו בקשר למסוגלותו של המערער לבצע עבודות שירות, מקום עבודות השירות ותחילת ביצוען. ניתן להשיג את המערער באמצעות באתר כוחו עו"ד נעמה שגיא רייכמן, טלפון: 054-2440004,

פקס: 03-6007716. מספר הטלפון של המערער: 050-7433368.

המזכירות תעביר העתק פסק דין זה לממונה על עבודות שירות.

ניתן והודע היום י"ד חשוון תשע"ז, 15/11/2016 במעמד הנוכחים.

אחיקם סטולר, שופט

שמואל בורנשטיין, שופט

זהבה בוסתן, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

נקבע לדין לאחר קבלת חוות דעת הממונה על עבודות שירות, ליום 11.12.16 בשעה 10:00 בפני הרכב בראשות כב' הנשיא טל.

ב"כ המדינה תעביר את ההחלטה לב"כ המערער.

ניתן והודע היום י"ד חשוון תשע"ז, 15/11/2016 במעמד הנוכחים.

אחיקם סטולר, שופט

שמואל בורנשטיין, שופט

זהבה בוסתן, שופטת